

STRATEGIE PŘEDCHÁZENÍ ŠKOLNÍ NEÚSPĚŠNOSTI

Úvod

Strategie předcházení školní neúspěšnosti vychází z Vyhlášky č. 27/2016 Sb. Jejím cílem je vyhledávání potenciálně neúspěšných žáků a vytváření podmínek ke zlepšení školní úspěšnosti.

Číslo jednací:	ZŠ 83/2024
Spisový znak:	2.6
Skartační znak:	S 5
Počet listů / počet příloh:	2 / 0
Vypracovala:	Havelková Věra
Datum:	29. 8. 2024
Datum účinnosti:	1. 9. 2024
Projednáno na pedagogické radě:	30. 8. 2024

I. Příčiny školní neúspěšnosti

- a) **osobnost dítěte** – snížený zájem o výuku, nízká motivace, pasivita, snížená sebedůvěra, nedostatečná paměť, vývojové poruchy chování a učení, jiné zdravotní komplikace žáka (smyslové a řečové vady, deprivace apod.)
- b) **rodina** – sociálně nepodnětné rodinné prostředí, složitá rodinná situace
- c) **nedostatky ve výchovně vzdělávacím procesu ve škole** – malá aktivizace žákovy osobnosti ve vyučování, nedostatečná motivace, nerespektování vývojových hledisek a principů pedagogické práce, špatné vztahy mezi učitelem a žákem, popřípadě mezi žákem a spolužáky, konflikty ve spolupráci s rodinou

II. Doprovodné projevy školní neúspěšnosti

- a) **neurotické příznaky** – bolesti hlavy, břicha, nechutenství, zvracení, tiky, školní fobie
- b) **poruchy chování** – záškoláctví, úteký ze školy nebo z domova
- c) **obranné mechanismy** – ztráta motivace, pocit méněcennosti, regrese

III. Postoj dítěte a rodičů ke školní práci

Velmi důležitou roli hraje také postoj dítěte i rodičů ke škole a školní práci. Tento postoj závisí především na dobré motivaci a zvyšování sebedůvěry dítěte. Postoj žáka ke škole dále ovlivňují i dílčí úspěchy a neúspěchy ve vzdělávacím procesu.

Žáci, kteří pracují pod úrovní svých schopností a bez zvýšeného vlastního úsilí, nejsou motivováni k lepším výsledkům a bývají ve škole nespokojeni. Neúspěch může být u žáka podnětem k většímu úsilí a snaze o zlepšení výsledků. Pokud jsou však neúspěchy příliš časté, motivace žáka se rychle snižuje.

IV. Předcházení školní neúspěšnosti ze strany školy

a) dlouhodobé cíle školy

- podporování samostatného a nezávislého myšlení žáků
- rozvíjení kvalitního sebehodnocení žáků
- využívání metod aktivního učení a postupný rozvoj klíčových kompetencí
- používání materiálů pro práci s diferencovanou třídou

b) pedagogičtí pracovníci

- znají žákovy vzdělávací možnosti a jsou se žákem v pravidelném kontaktu
- mají přehled o úrovni vědomostí a dovedností žáka
- spolupracují s třídním učitelem
- znají příčiny jeho nedostatků při plnění školních povinností
- znají žákovo rodinné prostředí a jeho zdravotní stav
- stanovují pravidla vzdělávacího procesu a způsoby hodnocení v daném předmětu
- efektivně podporují žáka a motivují jej ke školní činnosti
- nabízejí žákům a jejich zákonným zástupcům možnost individuálních konzultací

c) motivace a zlepšování sebedůvěry

- klademe na dítě přiměřené nároky
- zdůrazňujeme jeho pozitivní stránky
- oceňujeme jeho jedinečnost
- umožňujeme dítěti vyslovovat vlastní názory
- podporujeme aktivitu
- pomáháme dítěti a radujeme se z jeho úspěchů
- rozvíjíme u dítěte pocit empatie
- vyhýbáme se negativnímu srovnávání.

V. Postup při řešení školní neúspěšnosti

- hlavním opatřením je jednoznačně zvýšená spolupráce se zákonnými zástupci
- po prvním čtvrtletí třídní učitelé písemně informují zákonné zástupce žáků, kteří za toto čtvrtletí neprospívají (jsou hodnoceni známkou nedostatečný nebo dostatečný, vyučující vyhodnotí vývoj jako rizikový)
- podle zájmu je možné využít individuální konzultaci zákonných zástupců, žáka a vyučujícího – diagnostika školní neúspěšnosti a poradenství (nastavení podpory při učení, zjištění učebního stylu)
- pokud žák zamešká více než 100 hodin výuky, vyvolá třídní učitel jednání se zákonnými zástupci a žákem preventivně, setkání se zúčastní žák, zákonný zástupce, třídní učitel, případně učitel předmětu, kde se objevily problémy. Domluví se podpora žákovi tak, aby byl schopen kompenzovat svoji absenci (plán práce, termíny zkoušení, obsah učiva, možnosti individuální konzultace, případně doučování apod.)
- pokud se situace nezlepší, bude žákovi nabídnut podpůrný plán
- individuální podpora je průběžně vyhodnocována třídním učitelem/učiteli předmětů, kde se objevily problémy

VI. Plán pedagogické podpory (plán podpůrných opatření)

Podpůrný plán pro neprospívající žáky je souhrn opatření, nabízených žákům a jejich zákonným zástupcům, který se podpisem všech stran stává pro všechny závazným.

Pokud selže individuální podpora žákovi a ten je v prvním pololetí hodnocen nedostatečnou nebo je hodnocen dostatečnou a jeho vyučující hodnotí další vývoj jeho výkonů jako rizikový, nabízí žákovi a jeho zákonným zástupcům podpůrný plán. Po uzavření pololetního hodnocení výsledků vzdělávání navrhne třídní učitel ve

spolupráci s ostatními vyučujícími podpůrný plán. S plánem jsou seznámeni zákonní zástupci a žák, dojde k jeho podpisu. Po uzavření klasifikace na závěr školního roku je vyhodnocena jeho efektivita.

Pro úspěšnost Podpůrného programu jsou podstatné především formy a metody práce využívané učitelem, ke kterým patří zejména:

- podpůrný studijní plán, tj. stanovení přiměřeného obsahu učiva – učitel stanovuje obsah učiva určený k osvojení v rozsahu, který odpovídá žakovým vzdělávacím možnostem (intelektovým i sociálním)
- zadávání pravidelných úkolů vycházejících ze stanoveného obsahu učiva, tj. podpůrného plánu – zadání práce pro domácí přípravu – dílčí úkoly odpovídající žakovým vzdělávacím možnostem
- užívání podpůrných aktivit – oznámení písemné práce, stanovení termínu zkoušení z konkrétního učiva, umožnění opakovaného opravného pokusu
- používání podpůrných pomůcek při samostatné práci – přehledy, tabulky, kalkulačky, nákresy aj. dle charakteru předmětu, které pomohou žákovi lépe se orientovat v učivu
- individuální práce se žákem v rámci individuálních konzultací i v rámci vyučovací hodiny – pomoc žákovi odstranit výrazné mezery v učivu, podpora při výuce, zejména při výkladu nového učiva
- vedení písemných záznamů o průběhu podpůrného programu – zadání úkolu, termín splnění, poskytování pravidelných informací o průběhu podpůrného programu zákonným zástupcům a výchovnému poradci – informace o přístupu žáka k plnění povinností v časovém sledu
- domluva konzultačních hodin, kdy si učitel zve žáka na konkrétní termín v případě, že žák potřebuje opakovaně vysvětlit probírané učivo, učitel telefonicky zve zákonné zástupce současně se žákem, aby je informoval o pravidlech práce, aby se dohodl s rodiči, jak mohou své dítě podpořit

V Dobré Vodě dne 29. 8. 2024

Zpracovala Mgr. Věra Havelková, ředitelka školy